Glasnik

Privredne komore Kantona Sarajevo

IZ SADRŽAJA:

- **Razgovori u Komori sa direktorom Tvornice cementa Kakanj**
- **Prezentacija domaćih kompanija u Splitu**
- **Povezivanje privrede i visokoškolskih organizacija posredstvom Komore**
- **Rast industrijske proizvodnje od 43,4 % i izvoza od 25,6 %**
- **edukacija, sajmovi, biznis, www, legislativa, usluge ...**

PRIVREDNICI - VLADA KS

NEPOSREDNIM KONTAKTOM I ZAJEDNIČKIM DJELOVANJEM DO USPJEŠNIJEG PRIVREDNOG RAZVOJA

broj 56, juni 2007

Susreti privrednika i Vlade Kantona Sarajevo

Susreti privrednika i Vlade Kantona Sarajevo održani su 19. juna 2007. godine u Privrednoj komori Kantona Sarajevo, s ciljem uspostavljanja neposrednog kontakta i zajedničkog djelovanja s ciljem efikasnijeg rješavanja problema poslovanja privrede. Glavni zadatak susreta bio je dogovoriti zajedničke aktivnosti privrede i izvršnih i zakonodavnih organa KS sa svrhom rješavanja pitanja iz nadležnosti FBiH i BiH. Dosadašnje aktivnosti imale su za rezultat da su nadležni organi FBiH već otpočeli aktivnosti vezanih za izmjene carinske politike, Zakona o akcizama, ujednačavanje poreza i sl. Prema najavama susreti pivrednika i Vlade KS biće redovno održavani.

Uvodno izlaganje su podnijeli predsjednik Privredne komore Kantona Sarajevo Kemal Grebo, premijer Vlade KS Samir Silajdžić i ministar privrede KS Abid Šarić

"Privrednici KS su dali 121 prijedlog izvršnim i zakonodavnim organima KS, FBiH i BiH za otklanjanje barijera u privredi"

"Vlada je odlučila da uspostavi snažniji partnerski odnos sa Komorom i privrednicima KS"

"Ministarstvo privrede je već uputilo inicijativu za izmjenu zakonskih propisa kojima se poboljšava poslovanje privrede"

Ključne barijere u razvoju biznisa

Predsjednik Privredne komore Kantona Sarajevo Kemal Grebo je pozdravio prisutne i zahvalio Vladi na inicijativi za održavanje ovog sastanka. Kako je istakao, Vlada KS je iskazala interes za rješavanje problema privrede Kantona Sarajevo, a sadašnji premijer Vlade, još u svojstvu mandatara, i ministar privrede posjetili su Komoru, gdje su dogovorene zajedničke aktivnosti, a jedna od njih je i ovaj susret privrednika sa Vladom KS.

Prilikom obraćanja prisutnima naglasio je da Komora redovno prati stanje u privredi već duži niz godina i zadnjih godina evidentno je gomilanje problema koji predstavljaju ozbiljne barijere u poslovanju. Takvo stanje se odražava na dalji razvoj KS i države, jer su prisutna ozbiljna zaostajanja u investicijama, posebno u oblasti proizvodnje, otvaranju novih radnih mjesta, spoljnotrgovinskoj razmjeni i drugom.

Još u septembru prošle godine pokrenuta je anketa usmjerena privrednim subjektima, koja je sadržavala samo jedno pitanje: «Šta je za poslovanje Vaše kompanije najveći problem i kako se on može riješiti?!» Na osnovu velikog broja pristiglih odgovora sačinjen je dokument «Platforma za razgovore poslovnog sektora sa novoizabranim organima izvršne i zakonodavne vlasti radi otklanjanja barijera u odvijanju biznisa». Platforma sadrži 121 prijedlog, od čega: 58 prijedloga se odnosi za nivo izvršnih i zakonodavnih organa BiH, 35 prijedloga za nivo izvršnih i zakonodavnih organa FBiH i 28 prijedloga za nivo izvršnih i zakonodavnih organa KS.

U mnogobrojim raspravama i sastancima koji su održani u Komori, ali i u dugim komorama širom Federacije BiH, iskristalisano je nekoliko prioriteta za koje se smatra da bi njihovim rješavanjem došlo do bitnih poboljšanja u odvijanju biznisa. U tom smislu i dokument koji je sačinila Komora je struktuiran prema nivou nadležnosti i prioritetima za rješavanje tih problema. Tako npr:

za nivo BiH prioriteti su:

- izmijeniti zakone iz oblasti carina, u smislu da se ukinu carine na uvoz repromaterijala, investicijske opreme i rezervnih dijelova koji se ne proizvode u zemlji
- izmijeniti Zakon o akcizama, a posebno u dijelu koji se odnosi na duhanske proizvode, kafu, alkohol i derivate nafte
- izvršiti izmjene i dopune Zakona o javnim preduzećima
- izvršiti izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama

za nivo Federacije BiH prioriteti su:

- izjednačiti poreze i doprinose u Federaciji BiH sa

važećim u RS
» smanjiti u FBiH porez na dobit sa 30% na 10%
» izmijeniti sve odluke Vlade koje imaju za osnovicu ukupan prihod pravnog subjekta za obračun raznih članarina i naknada (članarine turističkim zajednicama, naknade za korištenje šuma i dr.)

za nivo Kantona Sarajevo:
» definisati strateške ciljeve u industrijskoj politici KS i mjere za ostvarivanje tih ciljeva
» izvršiti izmjenu člana 22. Zakona o komunalnim taksama u smislu smanjenja taksi na isticanje firme
» povećati efikasnost u realizaciji planirane izgradnje saobraćajne infrastrukture u KS
» donijeti plan akcija i projekata s ciljem povećanja energetske efikasnosti i smanjenja energetskih gubitaka u KS

Rješavanje najznačajnijih problema je, prema riječima Grebe, izvan nadležnosti izvršne i zakonodavne vlasti KS i Privredna komora KS očekuje od Vlade KS da sarajevskim privrednicima pruži punu podršku u zahtjevima za otklanjanje barijera u smislu da zatraži, putem predstavnika KS u izvršnoj, a posebno zakonodavnoj vlasti Bosne i Hercegovine i Federacije, raznim komisijama na ovim nivoima i tako dalje, da se ubrzaju procedure za rješavanje ovih prioriteta, a ono što je u nadležnosti Vlade KS da što prije razmotre i da se pronađu odgovarajuća rješenja u skladu sa zahtjevima privrednika. U tom smislu Privredna komora KS stavlja Vladi KS i resornim ministarstvima sve svoje resurse i potencijale na raspolaganje kako bi se pronašla optimalna rješenja.

Podrška vlade

Premijer Vlade Kantona Samir Silajdžić složio se sa stavovima privrednika koje je iznio predsjednik Komore, a tiču se ključnih pitanja koja trebaju da riješe vlade na svim nivoima s ciljem otklanjanja barijera u razvoju biznisa.

Premijer Silajdžić također smatra da je izjednačavanje poreskog sistema među prioritetima, jer veliki dio privrednih subjekata posluje u Kantonu Sarajevo.

"Vlada Kantona Sarajevo mora spriječiti prenos sjedišta privrednih subjekata iz KS u RS, kako bi tamo mogli poslovati po povoljnijim poreskim uslovima. Oko milijardu KM slijeva se u budžet Uprave za indirektno oporezivanje BiH od privrednih subjekata KS. Vlada KS od toga dobiva 410 miliona, dok dio novca sarajevskih privrednika odlazi u RS i Federaciju BiH", kazao je premijer Silajdžić.

Također je izrazio opredijeljenost Vlade za:
» uspostavljanje jačeg partnerskog odnosa sa privrednicima u Kantonu Sarajevo
» pružanje određenih beneficija domaćim investitorima i stvaranje drugih povoljnijih uslova za poslovanje privrede, uključujući i efikasniji rad administracije
» započinjanje proizvodne djelatnosti u industrijskim zonama
» rješavanje saobraćajnog kolapsa u gradu i pitanje zapadnog prilaza (prema očekivanjima, do septembra tekuće godine biće završena izgradnja zapadnog prilaza, a krenuće se i sa izgradnjom sarajevske zaobilaznice, gdje će se utrošiti oko 30 miliona eura)
» efikasnije rješavanje problema nezaposlenosti

Vlada Kantona će, prema riječima premijera, krenuti sa podsticajnim mjerama kako bi se omogućilo da se u industrijskim zonama razvija proizvodni sektor, a ne samo izgradnja šoping-centara i skladišta. Proizvodni sektor može uposliti značajan broj nezaposlenih, kojih trenutno u KS ima 68.000 (od 418.000 stanovnika), a među kojima je najveći broj demobilisanih boraca i oko 3.000 mladih obrazovanih ljudi.

Premijer je naveo da ovogodišnji budžet nema izrazito razvojni karakter, jer se gotovo 1/3 budžeta odnosi na obrazovanje i socijalnu politiku. Ipak, oko 105 miliona KM je iznos kapitalnih ulaganja KS za ovu godinu, a po projekciji budžeta za naredne godine, očekuje se da ovaj iznos poraste na 530 miliona KM. Za podsticanje privrede ove godine je iz budžeta izdvojeno 5 miliona KM i traži se banka koja će pružiti najbolje uslove za plasman ovih kredita.

Pitanja koja su u nadležnosti Vlade KS, kao što su definisanje strateških ciljeva i mjera u industrijskoj politici KS, izmjene Zakona o komunalnim taksama, povećanje efikasnosti u realizaciji planirane izgradnje saobraćajne infrastrukture u KS, rješavanje pitanja nezaposlenosti i drugo, biće, prema obećanjima, čim prije razmatrana, uz pronalaženje odgovarajućih rješenja.

Premijer je ovom prilikom izrazio zabrinutost monopolističkim ponašanjem Cementare Kakanj i drastičnim povećanjem cijena cementa. Predložio je, kao zaključak skupa, da se federalnoj Vladi uputi dopis u kojem se osuđuje monopolostičko ponašanje Cementare Kakanj, koja je enormnim povećanjem cijene cementa kompletnu građevinsku operativu koja tokom ljetne sezone upošljava najveći broj radnika dovela u nepovoljan položaj.

Na kraju svog govora premijer je posebno zahvalio Privrednoj komori Kantona Sarajevo na saradnji i ukratko se osvrnuo na zajedničke projekte koje Vlada i Komora planiraju realizirati u ovoj godini.

Privreda u Kantonu Sarajevo posluje u izuzetno složenim i kompleksnim uslovima

Ministar privrede Abid Šarić je ovom prilikom prezentirao aktuelna privredna kretanja u KS. Kao institucionalne i ekonomske promjene, koje su uticale

na ambijent poslovanja i pozitivno se odrazile na kvalitet poslovne klime u Sarajevskom kantonu i Federaciji BiH, istakao je sljedeće:

» započet je proces uspostave zakonodavstva u skladu sa zakonodavstvom Evropske unije i kreiranje jedinstvene pravno-ekonomske osnove na nivou BiH
» usvojen je i u postupku primjene niz značajnih zakona kao što su: Zakon o porezu na dodatu vrijednost (sa uspostavom jedinstvene Uprave za indirektno oporezivanje u BiH), Zakon o javnim preduzećima u FBiH, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obrtu, Zakon o registraciji poslovnih subjekata u FBiH, i dr

Prema ocjeni Šarića, privreda u Kantonu Sarajevo posluje u izuzetno složenim i kompleksnim uslovima. Kako bi se to stanje promijenilo, Ministarstvo privrede je već uputilo pisane inicijative višim nivoima vlasti za izmjenu zakonskih propisa koje predstavljaju barijere razvoju biznisa. Implementacija Zakona o inspekcijama omogućit će veću efikasnost državnih organa, smanjiti sivu ekonomiju, a posebno se tu misli na inspekciju rada i tržišnu inspekciju.

OTVORENI DIJALOG – KLJUČ USPJEHA

U diskusiji koja je uslijedila privrednici su istakli niz problema sa kojima se suočavaju u svom poslovanju. Govorili su Mehmed Drino, Muhamed Šaćiragić, Goran Konforte, Midhat Terzić, Miralem Šabović, Bećir Čengić, Alija Šabanović, Ešef Čelik i Tarik Badnjević. Pozdravili su organiziranje ovakvog skupa, na kojem se vodi otvoren dijalog na bazi iskristalisanih i sažetih problema privrede u KS, te izrazili svoju zahvalnost Vladi što je pokazala interes za kooperativnost sa Privrednom komorom KS, koju su nazvali najsvjetlijom tačkom za privredu u KS.

U raspravi su, pored problema iznesenih u Platformi za otklanjanje barijera u razvoju biznisa, istakli sljedeće:

→ Nepovoljan položaj domaćih proizvođača u odnosu na strane i eliminisanje domaće operative iz tenderskog postupka zbog propisivanja veoma zahtjevnih kriterija koje domaće firme ne mogu zadovoljiti. Domaće vlasti prilikom raspisivanja tendera ili kreditnog zaduženja moraju voditi računa o interesima domaćih investitora.

→ Nedovoljna inspekcija građevinskih radova, gdje se ne vodi dovoljno računa o kvalitetu materijala, kvalitetu završnih radova, radnom vremenu. Sve ovo i mnogi drugi problemi doveli su građevinarstvo u veoma težak položaj. U prilog tome govori i nemar ljudi koji su bili zaduženi da pregovaraju sa Svjetskom bankom oko uslova za izgradnju sarajevske zaobilaznice. U realizaciji ovog važnog projekta za privrednike i KS, domaća građevinska operativa je dovedena u poziciju podizvođača. Susjedna Hrvatska je za razliku od naše države, pri izgradnji svojih cesta, zahtijevala od stranih investitora da angažuju najmanje 60 % domaće operative. Kritikovana je i spora izgradnja autoputa na Koridoru Vc.

→ Kroz institucije sistema potrebno je podržati nosioce privrednog razvoja u KS i pomoći im da budu još uspješniji, čime će se postići i stabilniji razvoj KS.

→ Kao poseban problem istaknuta je nedefinisana politika u privatizaciji javnih preduzeća. Trenutno je prisutna disharmonija privatnih firmi i javnog servisa. Vlada mora da obezbijedi samoodrživost javnih sistema na bazi ekonomske cijene, a korisnicima participirati u plaćanju njihovih usluga.

→ Zatraženo je da planirani budžeti KS budu predmet rasprave privrednika ubuduće i da se u većoj mjeri obezbijedi razvojni karakter budžeta.

→ Zatraženo je hitno donošenje pravilnika o kvalitetu i sigurnosti hrane.

→ Istaknuti su problemi zbog nelojalne konkurencije, monopolističkog ponašanja, i dr. Također, naglašena je potreba obezbjeđenja veće količine državne rezerve nafte, regresiranja kamata za kredite u poljoprivredi i formiranje ministarstva poljoprivrede, formiranje stručnih timova koji bi energičnije zastupali stavove privrede o ključnim pitanjima, kao što su razvoj energetskog sektora, politika privatizacije javnih preduzeća, uloga velikih sistema i nosilaca razvoja i sl.

→ Inicirano je također da se svi tenderi iz KS dostavljaju Komori kako bi se obezbijedio organizovaniji nastup domaćih investitora na tenderima, a o uslovima i rezultatima tendera redovno informisala javnost.

→ Poslodavci i sindikat traže da se uključe u rad upravnih odbora u institucijama čiji se fondovi pune novcima poslodavaca i zaposlenika (kao što je Zavod za zapošljavanje, Fond zdravstva, Fond PIO i sl.). Privrednicma se u startu onemogućava učešće u realizaciji projekata isključivo vezanih za KS, stvarajući razne zapreke koje su neodržive.

→ Privreda KS finansira cjelokupan komorski sistem BiH i FBiH u maksimalnim kapacitetima, a ima veoma mali broj zastupnika u organima. Mora se znati na koji način se taj novac troši.

Razgovori u Komori sa direktorom Tvornice cementa Kakanj

Demantovane izjave o monopolskom položaju Tvornice cementa Kakanj, koja trenutno pokriva 35% tržišta Bosne i Hercegovine.

U povodu pisanja medija u vezi sa povećanjem cijena cementa i o monopolskom položaju Tvornice cementa Kakanj, što je istaknuto u susretu privrednika i Vlade Kantona Sarajevo, krajem juna Privrednu komoru Kantona Sarajevo posjetio je generalni direktor ove cementare gosp. Branimir Muidža. U razgovoru sa gosp. Kemalom Grebom, predjednikom Privredne komore Kantona Sarajevo gosp. Muidža je, uz prezentiranje dokumenata, demantovao izjave o monopolskom položaju Tvornice cementa Kakanj, s obzirom da ona pokriva svega 35% tržišta Bosne i Hercegovine. Kada je riječ o tržištu Kantona Sarajevo, zastupljenost cementa iz Tvornice cementa Kakanj je oko 70%, što s obzirom na prirodnu blizinu Kantona Sarajevo smatra opravdanim.

Gosp. Muidža je naveo da su cijene Tvornice cementa Kakanj u ovoj godini povećane kada je u pitanju rifuzni cemenat za 27,5%, ali da su i dalje za cca 5 -10% niže od cijena cementa iz uvoza. Također navodi da je došlo do promjene u strukturi formiranja cijena i da je na ukupno povećanje cijene, pored proizvođačke cijene, uticalo povećanje po osnovu PDV-a i posebno povećanja trgovinskih marži. U ukupnom povećanju cijene cementa proizvođačka cijena utiče oko 40 %, 14% se odnosi na cijenu PDV-a, a ostatak se odnosi na povećanje trgovinske marže.

Pored ovog, navodi da je u cijelom svijetu došlo do izražene potražnje za cementom, pa je tako, i kada je riječ o cementu iz Tvornice cementa Kakanj, koja s obzirom na dnevnu proizvodnju od oko 2.300 t i potražnju od oko 3.000 t cementa nema dovoljno dnevnih zaliha. Kako bi zadovoljili potražnju uvezli su i dodatne količine klinkera iz Kine.

Direktor Muidža je istakao da želi zadržati korektne odnose sa svim partnerima u Bosni i Hercegovini, pa tako i sa partnerima iz Kantona Sarajevo, kao i da Tvornica cementa Kakanj nema nikakvu namjeru gušenja razvoja KS i sarajevske privrede.

Predsjednik Privredne komore Kantona Sarajevo je pojasnio stavove privrednika i predložio da se organizira zejednički sastanak Tvornice cementa Kakanj i građevinskih firmi s ciljem detaljnije rasprave o ovom problemu. Gosp. Muidža je izrazio namjere da sa svakom od tih firmi, kao i sa premijerom Vlade KS Samirom Silajdžićem, obavi poseban razgovor kako bi se održao nivo saradnje Tvornice cementa sa privredom KS.

E.B.

Dvije cementare u BiH prošle godine proizvele 1,3 miliona tona cementa

Dvije cementare u BiH, u Kaknju i Lukavcu, prošle su godine proizvele 1,3 miliona tona ovog strateškog građevinskog materijala, plasiravši ga u cijelosti na domaće tržište.

U Hrvatskoj, prema podacima Udruženja cementaša ove zemlje, u 2006. proizvedeno je 3,7 miliona tona, približno tri puta više nego u BiH. Cijene su u prosjeku, za nekoliko procenata niže nego u našoj zemlji, zahvaljujući zdravoj konkurenciji domaćih i inostranih vlasnika.

Posjeta

Prezentacija domaćih kompanija u Splitu

Suradnja između PKK Sarajevo i ŽK Split je nastavak davno započete suradnje, koja je posljednjih mjeseci znatno intenzivirana

U organizaciji Privredne komore Kantona Sarajevo i HGK Županijske komore Split, u Splitu je 21. juna 2007. godine, izvršena prezentacija proizvodnih mogućnosti proizvođača hrane i pića iz BiH. Četiri vodeće kompanije ove grane: SARAJEVSKA PIVARA, KLAS i SPRIND iz Sarajeva i VEGAFRUIT iz Gračanice prezentirale su svoj proizvodni program.

Cilj ove prezentacije bio je povećanje prisutnosti bh. proizvoda na hrvatskom tržištu, a posebno na tržištu Splitsko-dalmatinske županije. U posljednjih nekoliko godina robna razmjena Kantona Sarajevo sa R.Hrvatskom rasla je po prosječnoj stopi od oko 10 posto, što još predstavlja vrijednost manju od 50 mil. eura, zbog čega je stepen pokrivenosti uvoza izvozom KS sa RH svega oko 13 posto. Predstavljanje bh. proizvodnog programa imao je za cilj obogatiti asortiman i povećati plasman proizvoda koji se nude u trgovinama i ugostiteljskim objektima Hrvatske, ali i uravnoteženje robne razmjene.

Na prezentaciji je bilo prisutno 30-tak hrvatskih privrednika, a nakon prezentacije obavljeni su bilateralni razgovori između zainteresiranih firmi. Hrvatski privrednici su nakon prezentacije imali priliku degustirati autentične bh. proizvode. Iskazan je veliki interes da ovi proizvodi zauzmu značajnije mjesto na njihovom tržištu.

Suradnja između PKK Sarajevo i ŽK Split je nastavak davno započete suradnje, koja je posljednjih mjeseci znatno intenzivirana. Samo u posljednjih mjesec dana poduzeto je nekoliko aktivnosti na polju zbližavanja ove dvije ekonomske regije. Posjeta hrvatskih privrednika Sarajevu upriličena je početkom maja, a nakon toga domaćim privrednicima prezentirani su Luka Split i Sajam Split.

Bosanskohercegovački privrednici su zajedno sa Predstavnicima Županijske gospodarske komore Split zaključili da bi bilo dobro ponovo napraviti prezenataciju početkom iduće godine, u vrijeme priprema za narednu turističku sezonu.

Dubravka Bošnjak

SASO predstavljen bh. privrednicima

Učesnicima Sajma koji se održava od 24. do 28. oktobra 2007. godine ponuđene brojne pogodnosti

U Privrednoj komori Kantona Sarajevo 13. juna 2007.godine prezentirana je kompanija Sajam Split, sa mogućnostima učestvovanja i uslugama koje mogu ponuditi na njihovim specijaliziranim sajmovima. Predstavljeni su međunarodni sajam GAST - prehrana, piće, hotelijerstvo i turizam, sajam SASO - građevinarstvo i sajam SAFIR – finansije.

Cilj prezentacije kompanije Sajma Split je uspostaviti bolju saradnju između privrednika BiH i Hrvatske, naročito u oblasti građevinarstva i drvne industrije, zbog čega je prezentacija bila malo više fokusirana na Sajam SASO i SAFIR.

Sajam SASO održava se na površini preko 50 000 m^2 zatvorenog (8 paviljona) i otvorenog prostora i okuplja najznačajnije proizvođače i predstavnike svjetski poznatih brandova iz navedenih oblasti. Ovaj sajam je najveći specijalizirani sajam u Hrvatskoj, s trendom rasta od približno 35 %.

Prošle godine na ovom sajmu učestvovalo je preko 2.100 kompanija iz 14 zemalja svijeta, dok ga je posjetilo preko 50. 000 posjetilaca. Većina izlagača je iz zemalja bliskog geografskog okruženja: Slovenija, BiH, Austrija, Mađarska, Srbija, Crna Gora, Italija, Njemačka, Makedonija, Turska, Bugarska, Francuska, itd.

Za vrijeme trajanja Sajma održavaju se stručna predavanja i prezentacije, a što je predviđeno i ove godine:

- Energetski summit – plinofikacija, Obnovljivi izvori energije, Elektro-energetski sistem
- Dan Zanatstva i male privrede
- Dan Arhitekata
- Dan Građevinara

Također, na otvorenom prostoru se održavaju takmičenja kao što su: takmičenje vulkanizera, šumara, mikrograđenje, prezentacije novih alata i mašina, itd.

Direktor Sajma g. Igor Bagarić je privrednicima i Privrednoj komori Kantona Sarajevo uputio poziv za učešće na 12. međunarodnom sajmu SASO, a koji se održava od 24. do 28. oktobra 2007.godine. Također, g. Bagarić je istaknuo da će bh. privrednicima biti ponuđene pogodnosti kod organizovanog nastupa na ovom sajmu, počev od izložbenog prostora koji bi bio planiran u najboljem paviljonu i to po znatno povoljnijim uslovima plaćanja. Bilo bi organizovano i privredno predstavljanje BiH, te okruglih stolova, business-to-business, itd.

Belma Jahović

Posjeta političko - privredne delegacije Kraljevine Malezije BiH

U posjeti BiH 21. juna 2007. godine boravila je političko-privredna delagacija Kraljevine Melezije , koju je predvodio premijer vlade Malezije g. Abdulah Ahmed Badavi.

Pored razgovora koju je visoka malezijska delegacija imala u Vijeću ministara BiH, posebno mjesto pripalo je i organizaciji bilateralnih susreta privrednika dvije zemlje, koji su održani isti dan u hotelu »Radon-plaza».

U svim susretima koje je delegacija iz Malezije imala istaknuto je prijateljstvo naroda dvije zemlje, kao i spremnost malezijskih privrednika da investiraju u BiH, imajući u vidu mogućnosti plasiranja malezijskih proizvoda na tržištu Europske unije, a posebno i u zemljama regiona, gdje je Sarajevo postalo centar regionalne saradnje u Jugoistočnoj Europi.

Nažalost, kako je istaknuto tom prilikom, ekonomska saradnja partnera dvije zemlje uveliko zaostaje pa je neophodno iskoristiti svaku priliku za njeno unapređenje.

Od konkretnijih ponuda malezijske strane potrebno je istaknuti spremnost za investitranje u izgradnju koridora V-c i drugu infrastrukturu, kao i u pružanje pomoći za razvoj telekomunikacija u našoj zemlji, zatim turizma i obrazovanja.

Na poslovnim sustretima koji su održani u Sarajevu učetvovalo je preko 140 kompanija iz naše zemlje koje su u bilateralnim razgovorima sa tridesetak malezijskih značajnijih privrednika iz raznih sektora, pokušale dogovoriti i konkretne poslove. Posebno se razgovaralo o mogućnostima proizvodnje halal-mesa i drugih halal-proizvoda, u čemu je Malezija prva zemlja u svijetu, za što je također malezijska strana spremna investirati u nove proizvodne pogone u BiH.

Esad Ibišević

Povezivanje privrede i visokoškolskih organizacija posredstvom Komore

Jedan broj firmi već iskazao interes

Privredna komora Kantona Sarajevo i Sarajevo School of Science and Technology (Sarajevska škola za nauku i tehnologiju), u namjeri da aktivno pomognu efikasnijem povezivanju privrede i visokoškolskih organizacija u BiH, pokrenuli su aktivnosti obavljanja ferijalne prakse studenata Sarajevo School of Science and Technology u privrednim organizacijama sa područja Kantona Sarajevo u trajanju od 1 do 3 mjeseca tokom ljetnog perioda.

Kao što je uobičajeno u svijetu, privredne organizacije bi pokrile studentima troškove gradskog prevoza i ishrane tokom angažmana u njihovoj organizaciji i eventualno, prema mogućnostima, određenu novčanu sumu za njihov angažman. Korist od ovog angažmana je obostrana. Firme koje žele da se uključe u ovaj koristan posao i prime studenta/e na ferijalnu praksu treba da se obrate kontakt-osobi: Lejla Abdurahmanović, Sarajevo School of Science and Technology, tel. 563-031, faks 563-033, email: lejla.abdurahmanović@ssst.edu.ba

Faruk Podrug

Polaznici o seminaru...

Lejla Halilović, poslovna sekretarica MKO „Partner“

Kao polaznik seminara koje je organizirala Komora, a koji su održani 25. i 26. juna, pohvalila bih organizatore kako zbog odabira tema, tako i zbog odabira predavača, gđe. Marije Novak-Ištok.

Teme seminara “Komunikacijske vještine za poslovne sekretarice” i “ Komuniciranje sa teškim klijentima” posebno su zanimljive za poslovne ljude u vremenu kada svakodnevnicu čini komunikacija kako sa internim tako i sa eksternim klijentima i imajući u vidu da smo mi osobe koje predstavljaju svoju radnu organizaciju. Poznato je da se često nalazimo u prilici da ostavimo dobar prvi utisak na sagovornika, što je teško, ali što znači da se trebamo truditi i svjesno raditi na tome da on bude što bolji. Jednostavno, moramo učiti kontrolisati emocije tj. znati se ponašati, komunicirati...

Gospođa Marija Novak-Ištok jedan je od boljih predavača koje sam do sada imala priliku slušati. Mislim da je izbor gđe Novak-Ištok za predavača iz jedne veoma obimne i kompleksne oblasti kao što je komunikologija, bio odličan potez. U kratkom vremenu uspjela nam je objasniti mnoge metode i pravila iz pomenutih oblasti, koja će nam zasigurno koristiti u daljem radu i komunikaciji kako sa kolegama tako i sa našim klijentima, koji, kako znamo, nisu uvijek ugodni.

Zahvalila bih Privrednoj komori Kantona Sarajevo što je organizirala ovakvu radionicu i pružila priliku da učim od najboljih.

Analiza i vještine

Centar za edukaciju kadrova Privredne komore Kantona Sarajevo uspješno je, tokom maja, realizovao tri seminara, kojim su prisustvovala 73 polaznika iz 45 firmi i drugih organizacija.

ANALIZA RADNIH MJESTA

Predavač: mr. Damir Ahmetović (UNDP/BiH – United Nations Development Programme BiH)

KOMUNIKACIONE VJEŠTINE ZA POSLOVNE SEKRETARICE /TAJNICE i KOMUNICIRANJE S “TEŠKIM” KLIJENTIMA

Partner: “Gendar”, Zagreb, Hrvatska. Predavač: mr. Marija Novak-Ištok, direktorica i vlasnica edukacijske kuće “Gendar” iz Zagreba

NAJAVA SEMINARA ZA SEPTEMBAR 2007. GODINE

teme seminara	termin realizacije	partner/predavač
SISTEM UPRAVLJANJA ZDRAVSTVENOM ISPRAVNOŠĆU HRANE PO NORMI ISO 22000-2005	10-14. septembar	Partner: "Bio Base" Sarajevo. Predavač: Esada Nuhbegović, dipl. ing. biologije
HACCP TEČAJ ZA INTERNE AUDITORE	septembar	Partner: "Bio Base" Sarajevo. Predavač: Esada Nuhbegović, dipl. ing. biologije Polaznici će dobiti međunarodno priznatu diplomu internog HACCP auditora
KOMUNIKACIJA UNUTAR KOMPANIJE	17-19. septembar	Partner: Micro edukacija Sarajevo & Micro grupa Split, Hrvatska Predavač: certificirani konsultant edukacijske kuće Micro grupa, Split, Hrvatska
UPRAVLJANJE ŽIVOTNIM CIKLUSOM PROJEKATA	20-21. septembar	Partner: „Enodis", Split Hrvatska Predavač: mr. sc. Goran Šarić, (direktor firme "Enodis", Split)
UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA	24-25. septembar	Partner: Micro edukacija Sarajevo & Micro grupa Split, Hrvatska Predavač: certificirani konsultant edukacijske kuće Micro grupa, Split, Hrvatska
UNIDO METODOLOGIJA KONTUNUIRANOG UNAPREĐENJA POSLOVANJA – ASPEKTI PROIZVODNOG MENADŽMENTA	27-28. septembar	Partner: VING – UNIDO EPIC Centar za unapređenje poslovanja, Novi Sad, Srbija Predavač: mr. Dragomir Vasić, direktor VING-a, Novi Sad

Pozivamo privrednike da prisustvuju ovim edukacijama.
Detaljnije informacije možete dobiti na telefone Centra za edukaciju kadrova:
250-117, 250-116, 250-107 ili na
web-stranici Komore: www.pksa.com.ba

Osnovni indikatori poslovanja privrede

Rast industrijske proizvodnje od 43,4 %

Rezultati poslovanja privrednih subjekata u Kantonu Sarajevo, zasnovani na posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku i baze podataka Komore, pokazuju da je privreda Kantona Sarajevo, u aprilu odnosno maju tekuće godine ostvarila sljedeće POZITIVNE TENDENCIJE:

- industrijska proizvodnja ukupno u periodu I-V 2007. godine, u odnosu na isti period 2006.g. zabilježila je rast od 43,4%. Od 20 industrijskih grana u prerađivačkoj industriji, treba istaći da je njih čak 14 ostvarilo rast i to u rasponu od 0,1% (proizvodnja duhanskih proizvoda) do 202% (proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda). Ostalih 6 industrijskih grana prerađivačke industrije ostvarilo je pad proizvodnj,e koji je posebno zabilježen u proizvodnji celuloze, papira i proizvoda od papira i to za 70,8%.

- šumarstvo je u periodu I-IV 2007. g. ostvarilo pozitivna kretanja, gdje je proizvodnja šumskih sortimenata rasla za 29,3%, dok je prodaja rasla za 17,5%.

- prihod u turizmu u periodu I-IV 2007. godine viši je za 16,9% u odnosu na isti period 2006. g. i iznosi 8,5 miliona KM. Kanton Sarajevo je prva četiri mjeseca 2007. godine posjetilo 45.777 turista, što je više za 32,9% u odnosu na isti period 2006 godine, od čega na posjete stranih turista otpada 70%. Ukupan broj noćenja turista u Kantonu iznosi 89.623 i to je za 19,8% više nego u prva četiri mjeseca 2006.g., od čega na noćenja stranaca otpada 74%.

- promet u ugostiteljstvu u periodu I-III 2007. godine viši je za 23,2% u odnosu na isti period 2006. g. i iznosi 11,1 milion KM.

- povećan je broj zaposlenih radnika u aprilu 2007.g. za 4,2% u odnosu na isti mjesec u 2006.g, tako da je broj registrovanih zaposlenih radnika sa aprilom 98.545, od čega u privrednim djelatnostima 55.109 (55,9%). Posmatrano po djelatnostima, trgovina i dalje drži primat sa brojem uposlenih radnika koji iznosi 14.234, iza koje slijedi prerađivačka industrija sa 12.328 uposlenih radnika. Najmanji broj registrovanih zaposlenih radnika je zabilježen u rudarstvu (43) i poljoprivredi lovu i šumarstvu (906), sa napomenom da ova posljednja djelatnost ima i veliki broj uposlenih sezonskih radnika koje statistika ne registruje kao stalno uposlene radnike.

- ostvareno je povećanje prosjeka neto-plaća po radniku za 8,7% u aprilu 2007. g. u odnosu na isti mjesec 2006. g., tako da njen prosjek iznosi 819,62 KM, što je više od prosjeka Federacije za 25,9% (650,82 KM).

- Ostvareni promet u trgovini na malo sa PDV-om prema pretežnoj djelatnosti, u periodu I-IV 2007. g. iznosi 587,5 miliona KM, što je više za 25,6% u odnosu na isti period u 2006. g.

Na drugoj strani NEGATIVNI TREND KRETANJA, u posmatranom periodu zabilježen je u:

- rast broja nezaposlenih u aprilu 2007. g. povećan je za 1,7% u odnosu na isti mjesec 2006. g., kao i daljim zadržavanjem visoke stope nezaposlenosti koja je, na nivou Kantona Sarajevo, u mjesecu aprilu 2007. godine iznosila 41,1% (u FBiH 48,3%).

- Cestovni prevoz robe zabilježio je pad od 21,1% u periodu I-III 2007. godine u odnosu na isti period 2006. g.

- u porastu inflacije, gdje su cijene na malo zabilježile rast od 1,4% u periodi januar–maj 2007. g., u odnosu na isti period 2006. g. (u FBiH 2%), pa su i troškovi života bili viši za 1,5% (u FBiH 1,2%).

Ostvarivanje vanjsko/spoljnotrgovinske razmjene KS

Izvoz veći za 25,56 %

Prema podacima Vanjskotrgovinske komore BiH, u maju 2007. godine ostvareni su sljedeći rezultati:

- ukupna spoljnotrgovinska razmjena Kantona Sarajevo ostvarena je u iznosu od 1.527 miliona KM, što je za 19,57 % više nego u istom periodu 2006. godine i što predstavlja 1/4 ukupne spoljnotrgovinske razmjene Federacije BiH (28,52%), odnosno 20,43% spoljnotrgovinske razmjene BiH sa svijetom. Vodeći partneri u vanjskotrgovinskoj razmjeni Kantona Sarajevo i dalje su R.Hrvatska, Njemačka i Slovenija.

- ukupan izvoz je veći za 25, 56 % i iznosi 302 milion KM, što predstavlja 17,67% izvoza FBiH, odnosno 12,62% izvoza ostvarenog u BiH.

- ukupan uvoz u maju ove godine povećan je za 18,31% i iznosi 1.225 miliona KM, što je više od trećine uvoza Federacije BiH (33, 36%) i 23,96% uvoza zemlje. Za razliku od izvoznih rezultata, Kanton Sarajevo je na vodećoj poziciji po ostvarenoj vrijednosti uvoza u odnosu na druge kantone/županije u Federaciji BiH, kao i od uvoza ostvarenog u RS (1.218. mil. KM) za posmatrani period.

- ostvareni deficit iznosi 923 miliona KM, što predstavlja povećanje za 27,31 % u odnosu na isti period prošle godine i čini 46,90% ukupnog deficita Federacije BiH, odnosno 33,88 % ostvarenog deficita BiH.

- stopa pokrivenosti uvoza izvozom je niska i iznosi svega 24, 67%, u FBiH 46,50%, a u BiH 46,76 %)

IZVOZ PO GRUPAMA PROIZVODA u maju 2007

U strukturi pretežnog izvoza učestvuju:

Sektor	%
Metalni sektor	62
Drvo i prerade od drveta	13
Mineralna goriva-elektr.energ.	12
Farmaceutska industrija	5
Prehrambena industrija	3
Oružje i municija	1
Odjeća i obuća	1
Optički instrumenti	1

Najveći izvoznici u Kantonu Sarajevo su: VOLKSWAGEN, JP ELEKTROPRIVREDA, STANDARD, UNIS PRETIS-NIS, SM BH, BOSNALIJEK, MELTAL d.o.o. Sarajevo, FOGS d.o.o., ROBOT d.o.o., TEL-

MA d.o.o. itd. Na ovih deset izvoznika otpada preko 46,83% ukupno ostvarenog izvoza u ovom periodu.

Najveći izvoznici privrede KS dolaze iz općina Vogošća, Novo Sarajevo, Ilidža i Ilijaš. Za prva tri mjeseca ove godine privrednici općine Vogošća izvezli su robe u vrijednosti od 62 mil. KM ili 34,21% od ukupno ostvarenog izvoza Kantona Sarajevo.

UVOZ PO GRUPAMA PROIZVODA u maju 2007

U strukturi pretežnog uvoza učestvuju.

Sektor	%
Metalni sektor	38
Nafta i naftni derivati	14
Farmaceutski proizvodi	4
Papir i karton, te proizvodi od hartije	2
Plastične mase	3
Eterična ulja	2
Mlijeko i mliječni proizvodi	2
Proizvodi za ishranu	2

Najveći uvoznici su: VOLKSWAGEN, ENERGOINVEST, PETROL BH-OIL CO, HOLDINA, ORBICO, ENERGOPETROL, PODRAVKA, GORENJE COMERCE d.o.o., LURA d.o.o. Ilidža, itd. Na njih otpada preko 23,04 % od ukupno ostvarenog uvoza privrede u Kantonu Sarajevo za protekli period.

I dalje najznačajniju vanjsko-trgovinsku saradnju privreda Kantona Sarajevo ostvaruje sa partnerima iz EU (55%), zatim sa zemljama sa kojima imamo potpisane ugovore o slobodnoj trgovini (34%) i sa ostalim zemljama (11%).

Prezentirani podaci o izvozno-uvoznim aktivnostima privrede Kantona Sarajevo, u maju 2007. godine, govore da je i dalje prisutan značajan deficit u vanjsko/spoljnotrgovinskoj razmjeni privrede Kantona (927 mil. KM).

Ukoliko se ne nastavi trend povećanja proizvodnih aktivnosti, zaposlenosti i izvoza, ne možemo očekivati značajnije pomake u ovom segmentu.

Imajući u vidu da je Sarajevo najveći potrošački centar u Bosni i Hercegovini, nerealno bi bilo očekivati da se ova sumorna slika o izvozno-uvoznim tokovima brzo promijeni nabolje.

Povećanje proizvodnje i izvoza u proteklom periodu su ohrabrujući pokazatelji i s pravom očekujemo da se ove pozitivne tendencije u Kantonu Sarajevo nastave i tokom ove godine.

Poslovna edukacija kao strateška odrednica

Kriva edukacija može kratkoročno motivirati, a dugoročno pogoršati rezultate.

Ukorak s modernim svijetom

Menadžeri u svakom razgovoru za novine naglašavaju kako je danas jako bitna edukacija. Kao gljive poslije kiše niču sveučilišta, fakulteti, akademije, poslovni treneri i programi. Razlika u odnosu na moderni svijet s kojim se poredimo je vidljiva tek nakon pobližeg razmatranja i razgovora s zaposlenicima. Kad u razgovoru s budućim zaposlenicima postavimo pitanje koliko su novca do sada uložili iz vlastitog džepa u školovanje, skoro svaki kandidat najprije pogleda u pod pa posramljeno počne pričati o činjenici kako malo zarađuje, kako nije bilo prilike, itd. Svaki zaposlenik bi rado išao na školovanje pod uslovom da mu to školovanje plati firma. Skoro da nema menadžera koji ne bi rado završio neki od mnogobrojnih MBA studija, kako bi nakon uspješno završene edukacije povećao svoju cijenu na tržištu.

Novi trend za poslodavce

Glad za školovanjem je sigurno rezultat spoznaja da dobar posao ide ruku pod ruku s dobrom edukacijom. Upravo najuspješnije firme najviše i ulažu u školovanje svojih zaposlenika. Možda je i to jedan od glavnih razloga njihovog uspjeha. Edukacija, kao jedan od glavnih ciljeva u životopisu, vjerovatno je posljedica novinskih članaka koji zaposlenicima neprestano govore da poslodavci to od njih očekuju.

Postavlja se pitanje je li taj trend za poslodavce dobar i donosi li on stvarno poboljšanje kvalitete? Mislim da bezuvjetno možemo reći da je za poslodavce i vlasnike jako bitno da budući zaposlenici i menadžeri sami osjećaju potrebu za školovanjem. Za poslodavca se postavlja jedno drugo pitanje: Kako pametno iskoristiti taj trend, kako racionalno i sistemski uvesti edukaciju koja ne donosi samo emocionalnu zadovoljštinu zaposlenicima, nego se pokazuje i u rezultatima firme?

Samo mali broj tvrtki edukaciju shvata kao sistem poboljšanja kvalitete usluge, dobar sistem motivacije i vezanja zaposlenika na firmu. Još kod velikog broja tvrtki prevladava priklanjanje trendovima i modnim pojavama. Skoro u valovima, sve firme osjete potrebu da školuju zaposlenike u time-menadžmentu, a nakon toga svi bi rado postali lideri, vodili ispravno situativno, bili asertivni, prodavali, pregovarali ili prezentirali kao profesionalci. Ovisno o prodavaču seminara, firme, dobiju upravo ono školovanje koje njihova standardna partnerska firma za školovanje nudi. Ako je konkurentska ili prijateljska firma bila na seminaru team-buildinga, onda i mi moramo, pa makar pod imenom team-buildinga bio skriven stari dobri sindikalni izlet.

Pitanje motivacije

Nažalost ili nasreću, poslovna edukacija je samo djelomično pitanje motivacije, a većim dijelom to je pitanje strategije, planiranja, svakodnevne vježbe i provedbe ozbiljnog plana razvoja. Bez ispravnog i strateški definisanog razvoja zaposlenika nema dugoročnog napretka. Povremeni plamičci entuzijazma za pojedine teme samo zavaravaju i možda sprečavaju ispravan razvoj zaposlenika. Ispravna edukacija može motivirati i dugoročno poboljšati rezultate, kriva edukacija može kratkoročno motivirati, a dugoročno pogoršati rezultate.

Edukacija je samo jedan dio u mozaiku poslovnog uspjeha. Da bi mogao obećati povećanje prometa, trener bi morao biti odgovoran za sve druge faktore koji utiču na promet: plaću, atmosferu, privatni život prodavača, sistem izvještćivanja itd.

Trener pak može samo uticati na određene kompetencije koje se mogu, ali ne moraju pozitivno odraziti na poslovni uspjeh. Poslovna edukacija je strateško pitanje koje treba najprije dobro isplanirati i znati čemu nam služi. Nema dobre poslovne edukacije bez spoznaje koju kompetenciju mi tom edukacijom želimo stvoriti ili poboljšati. Definicija neophodnih kompetencija je prvi ključni element svake edukacije. Edukacija bez prethodne definicije kompetencija je kao školovanje napamet, školovanje po metodi, neka-bude, možda zatreba.

Nažalost, mnoge firme upravo tako školuju svoje zaposlenike. Nakon seminara napamet, zaposlenici su oduševljeni, ali rezultata nema, iz razloga što oduševljenost nekom temom ne mora značiti za firmu i iskoristivost stečene kompetencije. Umjesto bacanja novca bez prethodne strategije, firmama je bolje uložiti najprije novac u kvalitetno planiranje školovanja i sistemsku provedbu zacrtane strategije.

Autor: mr. sc. Vinko Vukadin
Izvor: Poslovni savjetnik
Pripremila: L. Halkić

Društvo za tehničko ispitivanje vozila

Bezbjedno i sigurno sa „Amarin Trejdom“

Kvalitetom pruženih usluga „Amarin trejd“ je postao renomirani privredni subjekat u ovoj oblasti, što pokazuje poslovno-tehnička saradnja sa nizom uspješnih kompanija u Kantonu Sarajevo.

Aziz Fišo, direktor

U toku je priprema novog salona za prodaju i servisiranje vozila

“Amarin trejd” d.o.o. Hadžići egzistira od 1996. godine kao privredno društo koje se u samom početku počelo baviti prodajom autodijelova, njihovom ugradnjom u servisu, u sklopu kojeg je bila i autopraonica sa vulkanizerskom radnjom.

Kroz taj rad rodila se ideja da se izgradi savremeni i moderan servis, sa linijom za tehnički pregled teretnih i putničkih vozila. Od ideje do ostvarenja tog cilja prošle su tri godine i servis je počeo sa radom 1999. godine.

Osnovna djelatnost društva je tehničko ispitivanje i analiza svih vrsta motornih i priključnih vozila, a uz pregled vozila u stanici tehničkog pregleda vrši se:

» Obavezno osiguranje vozila
» Kasko-osiguranje vozila
» Registracija vozila
» Pregled vozila za dobijanje licence za ispunjavanje tehničko-eksploatacionih uslova
» Baždarenje i opravka tahografa
» Prenos vlasništva vozila

U sklopu servisa nalaze se i automehaničarska radionica, vulkanizer i autopraonica.

“Amarin trejd” je preduzeće organizirano kao Društvo sa ograničenom odgovornošću u privatnom vlasništvu, čiji je osnivač Aziz Fišo, koji ujedno obavlja funkciju direktora društva.

U preduzeću je ukupno zaposleno 11 radnika, raspoređenih u kontrolno-tehničkoj, sevisnoj, administrativnoj službi.

Preduzeće je kvalitetom pruženih usluga postalo renomirani privredni subjekat u ovoj oblasti što pokazuje poslovno-tehnička saradnja sa nizom uspješnih kompanija u Kantonu Sarajevo.

Primjenom novog Zakona o bezbjednosti saobraćaja i Pravilnika o tehničkom pregledu i registraciji vozila, u “Amarin trejdu” su u potpunosti izvršili edukaciju svojih zaposlenka, te prilagodili opremu novim zakonskim odredbama za sigurnost na cestama.

Primjenom novih tehničkih dostignuća i uvezivanjem svih stanica za tehnički pregled u BiH u jedan sistem umnogome će doprinijeti još većoj tehničkoj ispravnosti vozila.

“Amarin trejd” je član Privredne komore Kantona Sarajevo već dugi niz godina, a isto tako član grupacije Saobraćaja i asocijacije Stanica za tehnički pregled vozila FBiH.

Posebno ističe svoje učešće u akcijama koje organizuje BIHAMK, a sve s ciljem veće sigurnosti u saobraćaju vozača i vozila, što pokazuju mnogobrojna priznanja osvojena za učešća u tim aktivnostima.

“Ne možemo, a da ne pomenemo naš doprinos razvoju sporta i kulture kroz naše učešće u sportskim takmičenjima, te izdvajanje novčanih sredstava za sportska udruženja i podršku njihovom radu, uz mnogobrojna priznanja i zahvalnice. Dio sredstava usmjerili smo kao donacije za pomoć u izgradnji vjerskih objekata i porodičnih kuća za iznemogle i samce”, ističe gosp. Aziz Fišo.

Trenutno su u fazi izgradnje i proširenja kapaciteta i pripreme salona za prodaju i servisiranje novih vozila.

“ S namjerom proširivanja naše djelatnosti i otvaranja novih radnih mjesta, očekujemo pomoć Komore prilikom pronalaženja potencijalnog poslovnog partnera”, kazao je gosp. Fišo.

Kako bi razvoj i prosperitet kolektiva “Amarin trejda” dostigao veći uspon, a time i razvoj privredne grane u kojoj djeluju u narednom periodu planira se ostvariti još veća saradnja sa Privrednom komorom Kantona Sarajevo.

Festivali čaja, ljekovitog bilja i pčelarstva

Od sakupljača i prerađivača ljekovitog bilja, meda i drugih aktivnosti šira društvena zajednica ostvaruje značajnu ekonomsku dobit, jer utiču na smanjenje trgovinskog debalansa u prehrambenom sektoru

U proteklom mjesecu u Sarajevu su održana dva festivala čaja, ljekovitog bilja, šumskih plodova, pčelarstva i pčelarske opreme.

Peti međunarodni festival čaja i ljekovitog bilja održan je na «Trgu oslobođenja – Alija Izetbegović» u periodu od 13. do 17. juna ove godine, u organizaciji EKO NVO "Dio srca". Festival su podržali Kanton Sarajevo, Grad Sarajevo, Općina Stari Grad i USAID – Lamp projekat. Predstavilo se 120 izlagača na oko 90 štandova iz BiH, Srbije, Crne Gore i Hrvatske.

Drugi festival u Kantonu pod nazivom "Dani ljekovitog bilja i pčelarstva 2007" održan je ispred OŠ "Skender Kulenović" na Dobrinji, u općini Novi Grad Sarajevo. U okviru festivala učestvovalo je 30 izlagača iz cijele BiH.

Na festivalima su se predstavili individualni sakupljači i prerađivači samoniklog, plantažno uzgojenog ljekovitog bilja i šumskih plodova, proizvođači meda i drugih pčelinjih proizvoda, proizvođači farmaceutskih preparata na bazi bilja i pčelinjih proizvoda, proizvođači opreme za proizvodnju i sušenje ljekovitog bilja, proizvođači proizvoda od jagodastog voća, šumskih plodova, gljiva, proizvođači opreme za pčelarstvo, te porodična mala i srednja preduzeća iz ovog sektora.

Od njihovih aktivnosti, šira društvena zajednica ostvaruje značajnu ekonomsku dobit, jer utiču na smanjenje trgovinskog debalansa u prehrambenom sektoru.

Podjelom nagrada i priznanja na oba festivala završeni su dani ljekovitog bilja i pčelarstva u Kantonu Sarajevo. Tokom Petog međunarodnog festivala čaja i ljekovitog bilja dodijeljena su priznanja za najkvalitetnije proizvode i preparate na bazi ljekovitog i aromatičnog bilja, meda i drugih pčelinjih proizvoda i organiziran je stručno –naučni skup o temi "Skupljanje i prerada ljekovitog bilja i šumskih plodova i očuvanje biodiverziteta", kao i druga predavanja i stručne rasprave u okviru edukacijskog dijela Festivala. U čast petogodišnjice, realizirana su dva nova programa: izabrana su dva najbolja dječija literarna i likovna rada o temi "Zašto je dobro piti čaj" i promotivno –turistička manifestacija izbor "Miss čaja".

Posjetioci festivala imali su priliku da vide, probaju i kupe razne vrste čajeva, meda i drugih preparata dobijenih na bazi pčelinjih proizvoda, kao i brojne ostale domaće proizvode od ljekovitog i aromatskog bilja.

Na sajmu je izložena i stručna literatura, a građani su mogli dobiti i stručne savjete iz prezentiranih oblasti. Također, ovo su bila idealna mjesta za uspostavljanje poslovnih kontakata, razmjenu iskustava i zaključivanje kupoprodajnih ugovora svih subjekata u lancu proizvodnje, sakupljanja, distribucije i konzumacije ljekovitog i aromatičnog bilja, preparata na bazi samoniklog bilja, te meda i pčelinjih proizvoda i preparata proizvedenih na bazi pčelinjih proizvoda.

Sulejman Selimović

DRŽAVA	SAJAM	MJESTO	VRIJEME
BIH	**SAJAM ŠLJIVE** – 34. međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije	Gradačac www.gradacackisajam.com.ba	29.8.-2.9.
	EKOBIS 2007. – 5. međunarodni ekološki sajam	Bihać www.pkusk.com.ba	06 – 9.9.
	AGROS 2007 - Međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije	Banja Luka www.banjalukafair.com	07 - 11.9.
	ZEPS 2007. - 14. generalni BH sajam	Zenica www.zeps.com	16 – 21.10.
	MEDICOP 10. Međunarodni sajam medicine i medicinske opreme.	Sarajevo www.skenderija.ba	23 – 26.10.
	INFO - 10. međunarodni sajam informacionih tehnologija i telekomunikacija.	Sarajevo www.skenderija.ba	23 – 26.10.
CRNA GORA	**SAJAM GRAĐEVINARSTVA**	Budva www.adriafair.cg.yu	26 – 30.9.
ČEŠKA	STYL - Međunarodni sajam mode **KABO –** Međunarodni sajam obuće i kožne galanterije	Brno www.bvv.cz	21 – 23.8.
	WOOD TEC – Međunarodni sajam opreme, mašina i materijala za drvnu industriju	Brno www.bvv.cz/wood-tec-gb	11 – 14.9.
NJEMAČKA	**ELTEFA –** sajam električne energije i elektronike	Štutgard www.messe-stuttgart	26 – 28.9.
	EMO HANNOVER 2007 – sajam alata za preradu i obradu metala	Hanover www.emo-hannover.de	17 – 22.9.
HRVATSKA	**JESENSKI MEĐUNARODNI ZAGREBAČKI VELESAJAM** u sklopu kojeg će se održati sljedeće manifestacije: ENERGETIKA - Međunarodni sajam energetike, elektronike i automatike; INTERPROTEX - Međunarodni sajam za zaštitu osoba i imovine; ARCA - Međunarodna izložba inovacija, novih ideja, novih proizvoda i tehnologija; MODERNPAK - Međunarodni sajam ambalaže i tehnologije pakiranja; EMAT - Međunarodni sajam zaštite okoliša, ekotehnologija i komunalne opreme; DANI MODE - Međunarodni sajam tekstila, kože i obuće; EKO - ETNO HRVATSKA - Izložba proizvoda i usluga ruralnih područja; LORING - Međunarodni sajam lova i ribolova	Zagreb www.zv.hr	11 – 16.9.
	AMBIENTA - 34. međunarodni sajam namještaja, unutarnjeg uređenja i prateće industrije	Zagreb www.zv.hr	16 – 21.10..
	SAFIR – Sajam financija, investicija i razvoja	Split www.sajamsplit.hr	24 – 28.10.
RUSIJA	**AGRORUSS 2007 -** međunarodni sajam poljoprivrede	St.Petersburg www.agroruss.lenexpo.ru	27.8. – 2.9.
SRBIJA	**3. MEĐUNARODNI SAJAM ENERGETIKE** **4. MEĐUNARODNI SAJAM ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE - ECOFAIR**	Beograd www.sajam.co.yu	12 -14.9.
	PACKTECH EXPO BALKAN 2007 – Međunarodni specijalizirani sajam ambalaže, mašina i opreme za pakovanje	Beograd www.sajam.co.yu	19 -22.9.
TURSKA	**EXPONUT** - Međunarodni sajam sušenog voća, lješnjaka i srodnih proizvoda	Istanbul www.exponut.com	23 – 25.8.
	IZMIR INTERNATIONAL FAIR – Međunarodni generalni sajam	Izmir www.izmirfair.com.tr	31.8. – 9.9.
	BAUCON YAPEX 2007 – Međunarodni sajam građevinskih materijala i tehnologija u građevinarstvu i rekonstrukciji	Antaliya www.bauconyapex.com	25 – 28.10.

Izbor sajmova pripremila Amira Višnjić, tel: 25 01 05, email: amirav@pksa.com.ba

Vlada i uvoznici nafte: Željeznice neće brzo zamijeniti cisterne

Najavama da će smanjiti broj uvoznika naftnih derivata, te polovinu prometa provjeriti željeznicama, federalna Vlada nastoji uvesti red na naftnom tržištu.

Smanjenjem broja uvoznika federalna Vlada dirnula je u problem uvoza, u kojem je stanje godinama nesređeno. U 2007. godini za uvoz nafte u Federaciji BiH registrovane su 84 firme, od kojih samo 19 ima svoje pumpe, a tri terminale u kojima mogu skladištiti gorivo. Oko 80 posto uvoza otpada na pet - šest najvećih firmi, dok većinu ostalih uvoznika čine male kompanije koje uvoze malo goriva ili gotovo nikako.

Pitanje prevoza željeznicom odavno se postavlja, ali svi dosadašnji pokušaji odbijali su se o jake uticaje kamionskih lobija. No, treba priznati i da se planovi Vlade ne mogu brzo i lako provesti. To pokazuju i riječi Bećira Čengića iz preduzeća „El Tarik Oil", koji kaže da je privatni sektor izgradio poslije rata 600 benzinskih pumpi, u šta su uložene najmanje dvije milijarde maraka. Ne može se, smatra Čengić, preko noći eliminisati oko 1.100 cisterni, koliko ih je u upotrebi, da bi se naftni derivati prevozili željeznicom.

Provjera oko 20.000 firmi u FBiH: Zatvaranja preduzeća, upadi policije, kažnjavanja zaposlenih.....

24SI - Tokom jula 150 inspektora će u 20.000 preduzeća provjeriti da li poslodavci izvršavaju svoje obaveze prema radnicima, najave su Štaba za provođenje akcije suzbijanja rada na crno FBiH, koja će koštati oko 400.000 KM.

Kazne za neprijavljene radnike će biti od 3.000 do 15.000 KM. Biće i zatvaranja preduzeća, upada policije, ali i kažnjavanja zaposlenih tako što će biti skidani sa evidencija Zavoda za zapošljavanje koji im uplaćuje zdravstveno osiguranje.

Rezultati su postignuti i prije početka akcije jer je za samo petnaestak dana Zavodu za PIO/MIO u FBiH prijavljeno 9.313 novih zaposlenih, od čega pola u Kantonu Sarajevo. Iz Štaba upozoravaju da neodgovorne poslodavce mogu prijaviti i zaposleni koji će ostati anonimni, te da su do sada primili oko 800 prijava.

Kompanija DNC Sarajevo dobila veliki posao u Saudijskoj Arabiji

Bh. informatičku firmu „Digital Nett Computers (DNC)" je izabrala i angažirala uprava glavnog grada Kraljevine Saudijske Arabije Rijada s ciljem pružanja cjelovitog rješenja elektronske pohrane i implementiranja dokumenata.

Riječ je o izradi menadžment-sistema na nivou jedne od administrativnih jedinica, koje spadaju u direktnu nadležnost princa Selmana ibn - Abdulaziza, guvernera pokrajine Rijad - usluga, koje firma DNC već duže vrijeme provodi na tržištu zemalja Arapsko - perzijskog zaljeva,

Malezijski TCB Wakil pobjednik tendera za kupovinu Bristola

Komisija za vrednovanje ponuda Kantonalne agencije za privatizaciju (KAP) Sarajevo završila je vrednovanje i rangiranje pristiglih, formalno ispravnih ponuda na tender za prodaju 99,71 posto državnog kapitala društva MHTTP „Bristol" i pobjedničkom proglasila ponudu kompanije „TCB Wakil Sdn Bhd" iz Kuala Lumpura (Malezija) s maksimalnih sto bodova. Pobjednik tendera je za 99,71 posto državnog kapitala u vrijednosti 4.699.068 KM ponudio cijenu od 6.500.000 KM u gotovini.

Za investiranje u obnovu hotela i izmirenje obaveza društva, malezijska kompanija je ponudila 25.000.000 KM i zadržavanje u radnom odnosu jedanaest trenutno uposlenih radnika, te zapošljavanje novih 226 radnika u naredne dvije godine.

EBRD odobrio 75 miliona eura kredita za popravku puteva u BiH

Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) odobrit će kredit od 75 miliona eura za popravku puteva u BiH, ali će svu daljnju pomoć u ovoj oblasti uvjetovati državnom strategijom razvoja putnih komunikacija.

Radi se o značajnom projektu obnove cesta, ali kako bi bilo mnogo bolje da je prvo usvojena ova strategija, jer bi u tom slučaju novac bio mnogo bolje iskorišten. Sredstva će biti podijeljena tako da će FBiH dobiti 45 miliona eura, a RS 30 miliona. Kredit će se vraćati 15 godina, uključujući grejs-period od tri godine.

Novac će tokom četiri godine, počevši od 2008., biti korišten za popravku magistralnih i drugih cesta, uglavnom "presvlačenje novim asfaltnim zastorom". Nakon pregovora u Londonu, dogovor trebaju potvrditi entitetske vlade i parlamenti, a onda bi 16. jula u BiH došao predsjednik EBRD da potpiše ugovor.

Izvor: Investitor.ba, dnevna štampa...

EUROPSKE INTEGRACIJE

Za BiH 226 miliona eura

Europska komisija okončala je rad na projektu višegodišnjeg planiranja financijske pomoći za zemlje kandidate i potencijalne kandidate za prijem u EU. Prema tom programu za BiH je namijenjeno 226 miliona eura.

Ukupna vrijednost pomoći za period od 2007. do 2009. godine je 3,961 milijardi eura. Usvajanjem ovog projekta okončano je strateško planiranje prema programu IPA za navedeni period za kandidate i potencijalne zemlje kandidate Hrvatsku, Makedoniju, Tursku, Albaniju, BiH, Crnu Goru, te Srbiju i Kosovo, prema rezoluciji UN 1244. Cilj financijske pomoći navedenim zemljama je da im pomogne u jačanju političkih i ekonomskih reformi i razvoja na njihovom putu ka članstvu u EU.

Financijska pomoć EU za Albaniju, BiH, Crnu Goru i Srbiju biće fokusirana na poboljšanje rukovođenja i vladavine zakona, pružanje podrške ekonomskog i društvenog razvoja, na pomoć da navedene zemlje usvoje zakone u skladu sa zakonima EU i da izgrade sopstvene kapacitete za funkcionisanje tih zakona i u praksi.

Kosovu je namijenjeno 199,1 miliona eura. S tom pomoći EU biće podržano sprovođenje odredbi u konačnom statusu, a posebna pažnja biće posvećena razvoju stabilnog, modernog, demokratskog i multietničkog društva, zasnovanog na vladavini zakona.

Crna Gora će dobiti 97,3 miliona eura pomoći za poboljšanje rada institucija vlasti i pravne države, za ekonomski i socijalni razvoj, kao i za usvajanje zakona i osposobljavanje državne uprave da se oni sprovedu.

U okviru ukupnog iznosa pomoći EU predviđeno je 402 miliona eura za regionalne projekte u kojim učestvuju dvije i više zemalja. Ti projekti odnosiće se na poboljšanje regionalne suradnje, infrastrukture, pravosuđa, trgovine i tržišne privrede.

Sporazum s EU neće biti potpisan do kraja godine

Sporazum o pridruživanju i stabilizaciji između BiH i EU neće biti potpisan do kraja ove godine. BiH je propustila priliku da ove godine potpiše Sporazum o pridruživanju i stabilizaciji, jer nije ostvaren napredak u ključnim reformama, posebno reformi policije. Zemlje članice EU, bez obzira hoće li traženi napredak biti postignut ili ne, čekat će godišnji izvještaj EK o napretku potencijalnih i zemalja kandidata kako bi odlučile o odobravanju potpisivanja ovog sporazuma. Samo za provedbu internih procedura, od odobravanja do potpisivanja sporazuma, EK je potrebno oko tri mjeseca

S obzirom da će izvještaj o napretku biti prezentiran krajem oktobra, sasvim je izvjesno da Sporazum s BiH neće biti potpisan u ovoj godini. Sporazum može biti parafiran odmah po ispunjavanju traženih uslova.

Lajčak i službeno imenovan visokim predstavnikom u BiH

Vijeće Europske unije na sastanku u Luksemburgu formalno je imenovalo Miroslava Lajčáka za specijalnog predstavnika Europske unije u Bosni i Hercegovini. Lajčák je već prošlog mjeseca imenovan za visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu, tako da će na obje ove dužnosti naslijediti Christiana Schwarza Schillinga.

Miroslav Lajčák, 44-godišnji slovački diplomat, najpoznatiji je po ulozi medijatora i osobnog predstavnika Javiera Solane, specijalnog predstavnika EU za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku, koju je prošle godine obavljao u Crnoj Gori, gdje je nadgledao crnogorski referendum o nezavisnosti.

Pripremila Dubravka Bošnjak

IMPRESUM

GODINA VII / 2007.
BROJ 56

juni

Glasnik je zvanično glasilo
Privredne komore
Kantona Sarajevo

Uređuje redakcijski kolegij:

Predsjednik:
Munevera Pahor

Glavni i odgovorni urednik:
mr. Irfan Mehičić

Tehnički urednik:
Elvira Baždar

Članovi:
Latifa Huseinović
mr. Esad Ibišević
Mubera Kadrić,
Rusmira Mandić,
Faruk Podrug,

Lektor:
Aida Šečić

Izdavač:
Privredna komora Kantona
Sarajevo,

71 000 Sarajevo,
La Benevolencija br. 8
Tel: 00387 33/
250-100,
250-101, 250-196
Fax: 00387 33/
250-137, 250-140

Štampa:
CPU
SARAJEVO

BESPLATAN PRIMJERAK

Izmjene Zakona o akcizama i carinskoj politici?!

Na pomolu prvi efekti prijedloga Komore za otklanjanje barijera u odvijanju biznisa

Komisija za vanjsku trgovinu i carine Predstavničkog doma Parlamenta BiH utvrdila je konačne prijedloge izmjena i dopuna Zakona o akcizama u BiH i Zakona o carinskoj politici koji su upućeni u parlamentarnu proceduru. Ako nova zakonska rješenja budu usvojena, biće to vjerovatno najbolja vijest za domaće privrednike u posljednjih nekoliko godina.

Tako se uvodi podjela cigareta na tri grupe na koje bi se plaćali različiti iznosi akcize - 50 feninga za prvu, 80 feninga za drugu i dvije KM za treću grupu.

Predložno je i rješenje akcize na kafu, koja bi se plaćala samo prilikom uvoza za sirovu kafu 1,30 KM/kg u, na prženu i mljevenu 3 KM/kg, a na ekstakt kafe 3,5 KM/kg.

Predloženo je i potpuno ukidanje akciza na denaturisani alkohol, koji se koristi u hemijskoj i farmaceutskoj industriji.

Izmjenama Zakona predviđeno je povećanje akcize za benzin šest feninga i za naftu 7 feninga, ali se potpuno ukida carina na uvoz ovih derivata.

Izmjenom Zakona o carinskoj politici predviđeno je ukidanje carina na reprodukcione materijale i opremu za proizvodnju, a predviđa se i izdavanje ovjerene vlastite mjenice ili mjenice žiranata za pokriće carinskog duga za uredne platiše.

Svi prijedlozi su u skladu sa inicijativama koje je Komora uputila nadležnim državnim organima s ciljem stvaranja povoljnijih uslova za poslovanje.

Legislativa

BOSNA I HERCEGOVINA

- Zakon o dopuni Zakona o nadzoru nad tržištem u Bosni i Hercegovini («Sl. glasnik BiH», broj 44/07)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini («Sl. glasnik BiH», broj 44/07)
- Odluka o formiranju Fonda za poticaj/podršku stranim investitorima u Bosni i Hercegovini («Sl. glasnik BiH», broj 42/07)

FEDERACIJA BIH

- Odluka o davanju saglasnosti na cijenu prirodnog gasa («Sl. novine FBiH», broj 38/07)
- Odluka o imenovanju štaba za provođenje plana akcije kontrole rada na crno («Sl. novine FBiH», broj 39/07)
- Pravilnik o tehničkoj upotrebi glavne knjige registra u elektronskom obliku za registraciju poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine («Sl. novine FBiH», broj 42/07)

KANTON SARAJEVO

- Odluka o uvjetima i načinu odobravanja kredita iz sredstava Budžeta Kantona Sarajevo– Ministarstva privrede («Sl. novine Kantona Sarajevo», broj 16/07)
- Odluka o vrsti podsticaja i načinu ostvarivanja prava na novčane podsticaje u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u Kantonu Sarajevo, za proizvodnju ostvarenu u 2007. godini («Sl. novine Kantona Sarajevo», broj 16/07)
- Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o dodjeli sredstava za održivi povratak («Sl. novine Kantona Sarajevo», broj 16/07)

Želite organizirati različite
- prezentacije
- promocije
- predavanja
- seminare
- workshopove
- kurseve
- susrete
- okrugle stolove
- sjednice

Potrebne su vam sale sa najmodernijom opremom i ugostiteljskim uslugama!?

NAZOVITE PRIVREDNU KOMORU KANTONA SARAJEVO

OBEZBIJEĐENA:
moderna prezentacijska oprema; sistem za simultani prevod sa posebnom kabinom za prevodioce; lcd projektor; notebook; kamere; razglas; internet....

++387 33 25 01 00/25 01 08

Stigla je Nova Altea XL, savršeni automobil za porodicu sa izuzetnom ponudom prostora kako za putnike, tako i za prtljag. Elegantna, dinamična i komforna, opremljena snažnim motorima, zadovoljava sve zahtjeve savremenog stila življenja. Altea XL dobila je maksimalnu ocjenu **EURO NCAP ******* za zaštitu putnika. Njena bogata serijska oprema obuhvata i niz uređaja za aktivnu i pasivnu sigurnost uključujući 6 zračnih jastuka (4 zračna jastuka + 2 zračne zavjese) i najsavremeniji sistem protiv proklizavanja (ABS + TCS), što Vama i Vašim najmlađima pruža optimalnu zaštitu, a šta može biti važnije od toga?

Nova SEAT Altea XL. Power to the family.

SEAT
auto emoción

seat.ba

ASA PSS Sarajevo, tel: 033 / 55 51 25, fax: 033 / 55 51 26

REKLAMIRAJTE SE U GLASNIKU!